

Informatienota voor de raad

Datum 7 juli 2022

Onderwerp	Tussenstand realisatie Regionale energiestrategie RES
Versienummer	V .

Portefeuillehouder A. Spaans

Informant P. Feldbrugge

Afdeling Concernstaf

Telefoon 038 498 3067

Email P.Feldbrugge@zwolle.nl

Bijlagen Tussenstand RES 2.0 Regio West-Overijssel
Stand van zaken Res West-Overijssel, deel Zwolle**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

1. de Tussenstand van de Regionale Energie Strategie West-Overijssel

Datum 7 juli 2022

Inleiding

Met de oplevering van de RES 1.0 op 1 juli 2021 en uw besluitvorming dd 6 juli 2021 heeft de RES-regio haar ambities geformuleerd om bij te dragen aan de energietransitie. Samengevat komt dit neer op: opwek van 1,8 TWh met wind en zon waarbij gestreefd wordt naar een verhouding 60:40, een betaalbaar en efficiënt netwerk, vervolgstappen in de Regionale Structuur Warmte (RSW) en dat alles met voldoende maatschappelijke betrokkenheid (participatie, 50% lokaal eigendom) en democratische legitimatie.

Er wordt door alle RES-partners gewerkt aan de uitvoering van deze opgaven. De urgentie is groot en die wordt door alle partners gevoeld. Om de voortgang van deze opgave te kunnen volgen en tijdig bij te kunnen sturen, is de Monitor West-Overijssel ontwikkeld waarin bovenstaande thema's aan de orde komen. De gemeenten leveren hiervoor de gegevens aan. De resultaten van de monitor zijn geduid en deze duiding is vastgelegd in voorliggende Tussenstand RES West-Overijssel juli 2022 (bijlage 1). Hiermee wordt de stand van zaken inzichtelijk gemaakt.

Kernboodschap

Op basis van deze Tussenstand kan de raad kennis nemen van de voortgang in de regio en in Zwolle en de mate waarin bijsturing gewenst wordt geacht.

Toelichting

1.1 De Tussenstand zorgt voor betere sturing.

De RES heeft een uniforme manier ontwikkeld om de reeds gerealiseerde en verwachte resultaten te meten en onderling te vergelijken. Hierdoor kunnen vorderingen beter worden gevolgd en sneller worden bijgestuurd. Op basis van de tussenstand kan regionaal een beeld gevormd worden van de voortgang. Dat is de basis voor het formuleren van bestuurlijke opvattingen.

1.2 De conclusie uit de Tussenstand m.b.t. de opgave voor opwek van energie luidt als volgt: de hoeveelheid reeds gerealiseerde energie uit zon en wind plus de verwachte realisatie tot 2030 wijkt af van het regionale bod. De doelstelling van 2030 wordt bij ongewijzigd beleid niet gehaald.

1.3 Op 1 juli is in het bestuurlijk overleg RES stilgestaan bij de Tussenstand. Diverse gemeentes geven aan dat initiatiefnemers huiveriger zijn voor het doorzetten van hun plannen zolang aansluiting op het netwerk niet mogelijk is en andersom geeft Enexis aan het lastig te vinden om het netwerk uit te breiden zolang niet bekend waar en of, met een bepaalde zekerheid, initiatiefnemers, ook daadwerkelijk plannen willen realiseren. Wél geeft Enexis aan dat 2028 de diverse opwek gebieden aangesloten zullen zijn. Per gemeente spelen daarnaast nog allerlei andere factoren een rol.

1.4 Het Zwolse bestuur is verantwoordelijk voor de realisatie van het Zwolse deel in het bod, te weten 359 Gwh. Daarvan is volgens de RES-Monitor 116 Gwh gerealiseerd tot en met 2020. Cijfermatig laat de Tussenstand voor Zwolle zien dat er veel zon gerealiseerd is en relatief weinig wind. Gerekend in hectares doen we het relatief zeer goed, voor zon én wind. Per inwoner relatief beduidend minder. We verwachten al met al dat Zwolle haar bod gaat halen en zien geen reden om af te wijken. We verwachten dat de ontwikkeling van de duurzame energieplannen in Tolhuislanden succesvol wordt afgerond, met een hogere opbrengst, dan aangehouden in de RES Monitor.. De 3 beoogde 6 MW windturbines leveren straks 50 GWh extra op, het zonnepark ca 17 GWh, dus 67 GWh erbij. De mogelijke opbrengst van dit gebied was tot nu beperkt meegerekend in het Zwolse RES bod in

Datum 7 juli 2022

afwachting van de gebiedskeus. Na de vergunningaanvraag wordt de werkelijke bijdrage van het wind- en zonnepark Tolhuislanden meegerekend in de RES monitoring.

Voor wat betreft opwek uit zon: we weten vanuit Enexis dat er eind 2021 in totaal 159 GWh aan duurzame stroom in Zwolle werd opgewekt in 2021, dat is 43 GWh meer dan de Res monitor aangeeft met peildatum 2020. (In 2021 is 50 MW aan vermogen geïnstalleerd op Zwolse (bedrijfs)daken). Cijfermatig samengevat, volgens de RES monitor, is nog te realiseren GWh (359 -/116), 243 GWh. We constateren dat in 2021 43 GWh meer is gerealiseerd is. Ook kan 67 GWh aan extra opbrengst Tolhuislanden verwacht worden, tezamen 110 gwh.

Nog echt te realiseren zijn dus 243 -/ 110 GWh = 133 GWh. We verwachten dat dit ingevuld kan worden met o.a. de vele initiatieven voor zon op dak. Indien de initiatiefnemers in staat zijn dit te realiseren zonder last te hebben van netwerkcongestie, dan neemt de opwek zon-op-dak fors toe. Dat zou kunnen door eigen opslag en/of gebruik (of directe omgeving).

Het gebied Haerst is ook niet meegerekend. Mocht dit proces op gang komen dan wordt gedurende de ontwikkelfase de opbrengst van Haerst met een steeds groter percentage meegerekend.

1.5 Regionale ambitie 60% wind en 40% zon

De Tussenstand geeft ook aan dat het ombuigen van het bod naar 60% wind en 40% zon weinig voortgang boekt.

Conform eerder besluit van de raad Zwolle bij RES 1.0 ondersteunen we regionaal streven naar 40% zon en 60% wind, echter niet op Zwols grondgebied gezien beperkte beschikbare gebieden en stedelijke dichtheid. De hoeveelheid zon zal nog veel verder groeien, zelfs zonder enige gemeentelijk bemoeienis (als gevolg van hoge energieprijzen en e-laadvraag) en aanscherping van landelijke wet- en regelgeving. De nog jaren aanhoudende netcongestie vormt wel een flinke drempel om grotere opwekprojecten uit de startblokken te krijgen, al jaagt het inzet van innovaties wel aan.

We hebben in Res-verband nogmaals aandacht voor opslag, conform de toezegging aan uw raad. Het uitwerken van varianten, waarbij opwek-opslag-gebruik zodanig aan elkaar gekoppeld worden dat het netwerk niet verzwakt wordt, vraagt meer aandacht.

1.6 Onze inbreng

Gegeven de Zwolse situatie hebben we in RES-verband de volgende verwachtingen uitgesproken. Ten eerste dat we van elke gemeente een zodanige inzet verwachten, dat de kans op vertraging bij investeringsbesluiten door Enexis verkleind wordt. Voor de samenwerking in ZSDZ gebied geldt dit overigens minder nu naast Zwolle, ook Dalfsen (eind dec. 2021) en Zwartewaterland (naar verwachting sept. 2022) de zoekgebieden hebben vastgesteld en in Staphorst al gewerkt wordt aan de realisatie van een windpark.

Ten tweede verwachten we van de provincie verwachten we voortgang in het maken van afspraken met Enexis en Tennet. Tot slot verwachten we van Enexis en Tennet verwachten we investeringen, ook al is alles nog niet duidelijk. (dat laatste verwachten we overigens ook voor de netwerkcongestie aan de vraagzijde naar elektriciteit).

Consequenties

Geen.

Financiën

Nvt

Datum 7 juli 2022

Communicatie

Een nieuwsbericht wordt via de Zwolse website beschikbaar gesteld.

Vervolg

De volgende tussenstand wordt rondom de jaarwisseling met u gedeeld. Indien dat vergaande consequenties heeft voor het proces in het geheel of voor de individuele partners vindt daar eerst overleg over plaats en komt dit terug in het college en indien nodig in de raad. Medio 2023 zal RES 2.0 aan u worden voorgelegd.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer